

Cumhuriyet Türkiye'si Akademik Hadis Araştırmalarında Önemli Bir Açılım: Gerede Hadis Meclisi

Abdullah KARAHAN*

Cumhuriyet sonrası Türkiye'de dini ilimlerdeki araştırmalar ilk elli yılda oldukça sınırlı sayıda iken, özellikle 1980'lerden sonra görece bir ivme kazanmıştır. Özellikle ilahiyat fakültelerinde yetişen ilim adamlarının dinî ilimlerin her alanında yaptığı bilimsel araştırmaların niceliği ve niteliği her geçen gün artmaktadır.

Türkiye'deki ilahiyat fakültelerinde görülen bu gelişme, bilimsel çalışmalarını daha da geliştirmek isteyen ilim adamlarını muhtelif arayışlara itmiştir. Bunlar sadece kitaplardan elde ettikleri bilgileri değerlendirip eserler meydana getirmek yerine birbirleriyle iletişime geçerek bilgilerini diğer ilim adamlarıyla karşılaştırmak suretiyle araştırmalarında yeni yöntem ve yeni yaklaşım tarzları edinmenin yollarını aramaya başlamışlardır. Bu durumun ortaya çıkmasında kitle iletişim imkânlarının gelişmesi neticesinde dünyanın giderek birbirine yaklaştığı, kültürler arası rekabet ve çatışma ortamının her zamankinden daha yoğun olarak yaşandığı günümüz şartlarında yeni ihtiyaçların ve yeni tartışma konularının oluşması da etkili olmuştur.

Söz konusu ihtiyaçları gidermek amacıyla son otuz - kırk yılda ilahiyat ilimlerinin özel veya genel meselelerini ele almak üzere düzenlenen sempozyum, çalıştay, panel ve konferanslar ilim adamları için önemli bir zemin oluşturmuştur. Bunun yanı sıra bazı ilim dalları sadece kendi meselelerini ele alan zümre toplantıları düzenlemek suretiyle kendi meselelerini etraflıca tartışma fırsatı yakalamışlardır.

Yukarıda değinilen türden bilimsel toplantıların Türkiye'deki dinî ilimlerin ilerlemesinde büyük katkısı olduğu muhakkaktır. Ancak bu buluşmalardan

* Doç. Dr., Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Hadis Anabilim Dalı.

bazıları, sağladıkları fayda ve meydana getirdikleri etki nedeniyle ayrıca üzerlerinde durmayı hak etmektedir. Sözelimi Türkiye'deki hadis mütehasıslarının katılımıyla gerçekleştirilen ve "Gerede Hadis Meclisi" ismiyle anılan toplantı bunlardan biridir. Kendine has tarzı, üslubu ve sağladığı başarı ile Türkiye'deki hadis araştırmalarına farklı bir hava getiren bu buluşma, yapısı ve uygulanış tarzı itibariyle Türkiye'de bir ilk olmasının yanı sıra örneklik teşkil edecek nitelikler taşımaktadır.

Ülkemizdeki hadis araştırmalarındaki dikkat çekici yeri sebebiyle Gerede Hadis Meclisi bir yüksek lisans tezine konu olmuş,¹ ayrıca muhtelif senelerde yapılan hadis meclislerini ayrı ayrı değerlendiren kongre/toplantı tanıtımı şeklinde bazı yazılar kaleme alınmıştır.²

Bu çalışmada, biri dışında bütün Gerede Hadis Meclisi buluşmalarına bizzat katılmak suretiyle o ortamı yaşayan ve o havayı soluyan birinin gözünden söz konusu meclis bir nevi gözlemci sıfatıyla muhtelif açılardan değerlendirilecektir. Bu amaçla Gerede Hadis Meclisi'nin nasıl ortaya çıktığı, kendine has özellikleri, işleyişi, bu meclislerde ele alınan/tartışılan konular ve Türkiye'deki hadis araştırmaları içindeki yeri gibi hususlar değerlendirilecektir.

I. Gerede Hadis Meclisi'nin Ortaya Çıkışı

Gerede Hadis Meclisi'nin oluşturulması fikri 2001 yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim üyeleri Bünyamin Erul, Mehmet Emin Özafşar, Mehmet Görmez ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim üyesi Yavuz Ünal tarafından ortaya atılıp hayata geçirilmiştir. Toplantı yeri olarak Bolu'nun Gerede ilçesi seçilmiştir. Bu seçimin öncelikli sebebi, düzenleyiciler içinden Erul ve Özafşar'ın Geredeli olmasıdır. Bunun yanı sıra büyük şehirlerin ve Anadolu'ya giden yolların kesişme noktasında olan konumu, halkının kültürel dokusunun uygunluğu ve sahip olduğu imkânlar toplantı yeri olarak bu şirin ilçenin seçilmesinde etken olan diğer sebepler olarak zikredilebilir. Toplantının organizasyonu ve yürütülmesinde özellikle Bünyamin Erul'un büyük gayret ve

1 Zeynep Başaran, "Tarihte Hadis Meclisleri ve Gerede Hadis Meclisi", Yüksek Lisans tezi, Ankara Ün. Sosyal Bil. Ens., Ankara 2009.

2 Abdulvahap Özsoy, "III. Hadisçiler Toplantısı, Gerede/Bolu", *Hadis Tetkikleri Dergisi*, 2004, c. 2, sy. 1, s. 185-194; Suat Koca, "V. Hadis Meclisi, Gerede/Bolu, 'Toplumsal Hayatta Hadis' (Prof. Dr. Ali Yardım'a İthaf), (22-23 Temmuz 2006)", *Hadis Tetkikleri Dergisi*, 2006, c. 4, sy. 2, s. 195-206; Suat Koca, "VII. Gerede Hadis Meclisi, 'Modern Dönem Hadis Yorumu', 19-20 Temmuz 2008, Gerede/Bolu", *Hadis Tetkikleri Dergisi*, 2008, c. 6, sy. 2, s. 199-204; Aşır Örenç, "IX. Gerede Hadis Meclisi, 'İsnada Dair Geleneksel ve Modern Yaklaşımlar', 17-18 Temmuz 2010 Gerede/Bolu, (Merhum İbrahim Canan Anısına)", *Süleyman Demirel Ün. İlahiyat Fak. Der.*, 2010, sy. 24, s. 161-171; Ömer Faruk Akpınar, "X. Hadis Meclisi: 'Hadislerde Metin ve Muhteva Tahlili', 10-11 Aralık 2011, Üsküdar/İstanbul, *Usûl Dergisi*, 2011, sy. 16 s. 147-160; Ömer Özpınar, "X. Gerede Hadis Meclisi, Uluslararası İhtisas Toplantısı", *Marife*, 2012, sy. 12/1, s. 205-210.

emekleri geçmiş olup adını burada takdir ve minnetle anmak bir hakkı teslim etmek açısından önemlidir.

Düzenleyiciler, o dönemde Türkiye’de faaliyette olan yirmi üç ilahiyat fakültesinin hadis bilim dalında görevli akademisyenlerle irtibata geçerek tasarladıkları toplantı hakkında onları bilgilendirmiş ve davet etmişlerdir. Gerede’de bulunan Avni Akyol Öğretmenevi’nin ev sahipliğinde düzenlenen ilk mecliste (20-21 Temmuz 2002) ana konu olarak Türkiye ve dünyada hadis ilminin durumu ele alınmış, ayrıca düzenleyicilerin toplantı hakkındaki tasarıları tartışmaya açılmış, katılanların da ilgi ve desteğiyle toplantının özellikleri, kuralları ve çerçevesi belirlenmiştir. İlk olmasına ve daha önce bir örneğinin bulunmamasına rağmen toplantıya azımsanmayacak sayıda ilim adamı iştirak etmiştir. Katılımcıların sayısı sonraki senelerde giderek artmış ve Gerede Hadis Meclisi tüm Türkiye’de yankı uyandıran bir ilmi zemin haline gelmiştir.

İlk yıllarda Gerede Hadisçiler Toplantısı diye anılan bu buluşma, 2005’te yapılan dördüncü toplantıda “Gerede Hadis Meclisi” adını almıştır. Belirlenen isimdeki “meclis” kelimesi bilinçli bir tercih olup, hadis öğrenim geleneğine özellikle de hadislerin eda, tahammül ve müzakere edildiği hadis imla ve müzakere meclislerine telmihte bulunulmuş; bir nevi o meclisleri anmak, yeniden hayata geçirmek ve onların bereketinden istifade etmek gibi amaçlar güdülmüştür. “Meclis” kelimesiyle ifade edilmek suretiyle özellikle hadis ilminin ilk asırlardaki dinamizmine sahip olmayı hedef edinen bu toplantının Türkiye ilim camiasında böyle bir alaka uyandırmasının sebepleri onun kendine has özellikleri içinde aranmalıdır. Bu nedenle Gerede Hadis Meclisi’nin özellikleri üzerinde ayrıca durmak yerinde olacaktır.

II. Gerede Hadis Meclisinin İşleyişi ve Özellikleri

Diğer bilimsel toplantıların aksine akademik unvanların/hiyerarşinin dikkate alınmaması Gerede Hadis Meclisi’nin belki de en önemli özelliğidir. Bu amaçla toplantının ilk yıllarında bilinçli bir tercihle sadece akademik ilerlemelerini henüz tamamlamamış genç kuşak toplantıya davet edilmiş, akademik ilerlemesini tamamlamış, yani profesör unvanı almış hocalar çağırılmamıştır. Ayrıca henüz profesyonel anlamda bir üniversitede kadrolu olarak çalışmaya başlamamış yüksek lisans ve doktora öğrencilerine de toplantı açık tutulmuş, onların katılımları da teşvik edilmiştir. İlk Gerede Hadis Meclisi’ne davet yapılırken düzenleyiciler tarafından belirlenen bu kıtas, ilk toplantıda katılımcılar tarafından da makul karşılanmış ve sonraki senelerde bu uygulamanın sürdürülmesine karar verilmiştir. Katılımcıların akademik hiyerarşinin baskısından etkilenmesini önlemek ve düşüncelerini rahat ve özgür bir ortamda dile getirmesini sağlamak amacıyla, kendileri de o dönemde yeni doçent olmuş düzenleyiciler tarafından koyulan bu kural genç ilim adamlarının

toplantılarda daha aktif bir tavır sergilemelerine yardımcı olmuştur. Bu da genç ilim adamlarının kendilerine olan güvenlerinin artmasına ve akademik bir kişilik olmanın bilincine ulaşmalarına katkıda bulunmuştur. Ayrıca gençlerin dünyadaki yeni gelişmelere, tartışma konularına ve teknolojik yeniliklere dair katkıları toplantıda tartışılan konulara farklı açılımlar sunmuştur.

Ancak bu kural sonraki yıllarda gevşetilmiş, eşitlik ve özgürlük kurallarına hanel getirmemeye özen göstermek kaydıyla toplantı hadis ilminde uzmanlığı bulunan yahut uzmanlaşma yolunda olan herkese açık hale getirilmiştir. Kanaatimizce bu kuralın gevşetilmesi hadis meclisinin kendine has bu önemli ve faydalı özelliğine zarar vermiştir. Zira her ne kadar toplantıya katılan hocalar meclisteki eşitlik ve özgürlük havasına hanel getirmemeye özen gösterse de onların varlığı mecliste ister istemez ağır bir hava meydana getirmiştir. Bu durum da meclisin dinamizmini etkilemiştir. Böyle olmasına rağmen Gerede Hadis Meclisi'nin özgür ve dinamik havasının yine de diğer bilimsel toplantılardan daha üstün ve belirgin olduğunu belirtmek bu konuda haksızlığa mahal vermemek açısından önemlidir.

Gerede Hadis Meclisi'nde gerek düzenleyicilerin gerekse katılımcıların amatör bir ruhla toplantıya yaklaşması, samimi bir havanın toplantının her aşamasına hâkim olması bir diğer özelliktir. Bildiri sunanların toplantının oluşan bu havasına güvenerek görüşlerini özgür bir şekilde ortaya koymaları, katılımcıların da görüş ve tenkitlerini sunarken sadece fikirleri dikkate almaları ve üsluplarına özen göstermeleri irdelenen konuların ideal anlamda bilimsel bir vasatta ele alınmasını sağlamıştır.

Diğer bilimsel toplantıların resmî ve formel yapısından uzak kalmak suretiyle gerçekleştirilen Gerede Hadis Meclisi bu özelliği sayesinde bir nevi beyin fırtınası şekline dönüşmüş, bazen tek bir oturumda onlarca katılımcı görüş ve tenkitlerini samimi ve özgürce dile getirebilmiştir. Çok sesli, çok renkli ve bir o kadar da seviyeli ve derinlikli geçen bu toplantılar, katılımcılara hem çok farklı yaklaşımları bir arada değerlendirebilme fırsatı tanımış hem de kendi görüşünü ölçüp tartabilmeyi, kendi bilimsel seviyesini görmeyi sağlamıştır.

Gerede Hadis Meclisi'yle alakalı bu değerlendirmeleri yaparken Türkiye'nin şu andaki ilim seviyesini dikkate almak ve içinde bulunduğumuz şartları, düşünceye bağlı engel ve zorluklarımızı göz önünde bulundurmamak, yapılan çalışmaların niteliğini gerçekçi gözlerle analiz etmek, bir abartıya düşmemek açısından önem arz etmektedir. Zira gerçekçi olmak gerekirse ülkemizdeki ilahiyat araştırmaları henüz emekleme aşamasındadır. Daha kat edilecek çok mesafemizin bulunduğu muhakkaktır. Dolayısıyla Gerede Hadis Meclisi'ndeki toplantıların çok sesli, çok renkli, çok seviyeli ve derinlikli olduğunu söylediğimizde ülkemizin seviye ve şartlarını dikkate alarak durumu değerlendirmek bizi gereksiz abartıdan uzak tutacaktır. Ancak her şeye rağmen,

bu özellikleri itibarıyla Gerede Hadis Meclisi'nin Türkiye'deki ilmi toplantılar içinde farklı bir yerde olduğu rahatlıkla söylenebilir.

Katılımcıların birbirleriyle toplantı haricinde de sohbet imkânı bulması ve çalışmalarını birbirleriyle tartışması da bu buluşmanın önemli faydalarından biri olarak zikredilmelidir.

Gerede'de oluşan bu ortam ve hava, ülkemizde gelenekçi ve modernist yahut İstanbul ve Ankara hadis ekolleri diye bilinen anlayış sahiplerinin birbirlerini daha yakından tanımalarına, birbirlerini anlamaya çalışmalarına, görüşlerindeki abartıları törpülemelerine, taassuptan uzaklaşıp meselelere daha makul ve bilimsel bakabilmelerine aracı olmuştur. Elbette iki ekol de ortadan kalkmamıştır. Haddizatında bu gerekli değildir; hatta çok faydalıdır. Fakat söz konusu iki anlayış biçiminin beraber aynı meclisi her sene amatör bir ruhla paylaşmaları ve samimiyet kurmaları bilimsel fikir ayrılıklarını da bu ruh ve samimiyet içinde tartışmaları hadis araştırmalarına görece bir seviye kazandırmıştır.

Gerede'de oluşan bu yaklaşma aynı zamanda tarafları, savundukları anlayış biçimlerini bir tarafa bırakarak ortak çalışma yapmaya yöneltmiştir. Sözgelimi "Konulu Hadis Projesi" diye bilinen bir proje üretilerek, bu projede hazırlık aşamasından konuların belirlenmesine, konularla ilgili hadislerin tespitinden maddelerin yazımına kadar her safhada birlikte çalışılmış ve ortaya faydalı bir ürün çıkarılmıştır. 2013 yılında *Hadislerle İslam: Hadislerin Hadislerle Yorumu*³ adıyla yayımlanan bu eser bir ölçüde Gerede Hadis Meclisi'nin bir meyvesi olarak anılmayı hak etmektedir. Gerede Hadis Meclisi'nin diğer faydalarını bir tarafa bırakıp sadece bu eseri/ürünü dikkate alsak bile söz konusu toplantının başarısını anlatmakta herhalde aşırı bir yaklaşım sergilemiş olmayız.

Gerede Hadis Meclisi'nde her sene bir ana tema belirlenmiş, genç ilim adamları bu ana temanın muhtelif yönlerini inceleyen bildirimler hazırlayarak mecliste tartışmaya açmışlardır. Her bildiri önceden belirlenmiş müzakereciler tarafından değerlendirilmiş, bunun yanı sıra tüm katılımcılar söz konusu bildiri hakkındaki düşüncelerini dile getirmişlerdir. Böylece ele alınan konular etraflıca tartışılabilmiştir.

Ancak burada bir tenkit olarak şu hususu hatırlatmakta fayda vardır. Türkiye'deki birçok sempozyumda karşılaşılan bazı problemler Gerede Hadis Meclisi'nde de neredeyse her yıl tekrarlanmıştır. Sözgelimi toplantı için belirlenen konuların çerçevesinin son derece geniş tutulması, aynı şekilde bildirimlerin de geniş bir zemine oturması, ele alınacak konular üzerinde

3 Mehmet Emin Özafşar (v.dğr.), *Hadislerle İslam: Hadislerin Hadislerle Yorumu*, 1-7 c., Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yay., 2013.

yoğunlaşmayı ve derinleşmeyi önlemiştir. Yine toplantılarda çok sayıda bildirinin bulunması da zaman darlığı nedeniyle sunulan bildirilerin yeterince tartışılmasına engel olmuştur. Bildiri sahiplerinin çalışmalarını uzun tutmaları sebebiyle kendilerine tanınan kısa sürede meramlarını anlatamamaları ve sunumlarında henüz önemli yerlere gelemeyen sürenin bitmesi sebebiyle esas söylemek istediklerini söyleyememeleri, bildiri hazırlanırken tespit edilmesi amaçlanan esas önemli hususların sadece yazılı metinde kalmasına ve katılımcılar tarafından tartışmaya açılmamasına neden olmuştur. Muhtelif senelerde bu problemlere dikkat edilmesi gerektiği üzerinde durulmasına rağmen maalesef aynı durum tekrar etmiş, bu ise bildirilerin tartışılmasından elde edilecek istifadeyi azaltmıştır.

İlk bir iki toplantı hariç diğer toplantılarda M. Sait Hatiboğlu ve rahmetli Cemal Sofuoğlu gibi duayen hocalar Gerede Hadis Meclisi'ne bir nevi şeref misafiri olarak davet edilmiş, meclisleri takip etmeleri sağlanmıştır. Bu hocalar her ne kadar hadis meclislerinde az konuşsalar da onların kısa/öz değerlendirmeleri, ilim yolunda geçirdikleri uzun senelerin kazandırdığı zenginlikle, bir nevi koca bilgelerin tecrübe yüklü açıklamaları olarak toplantılara farklı bir bereket katmıştır. Özellikle ilim yolculuğuna yeni başlamış gençler için Gerede Hadis Meclislerine bu hocaların katılımı ayrı bir kazanç olmuştur. Zira yeni başladıkları bu yolun sonuna gelmiş insanlarla birlikte olmak, onlarla yemek esnasında yahut çay içerken sohbet etme imkânı yakalamak onlar için belki de bir daha yakalayamayacakları bir fırsat niteliğindedir.

Gerede Hadis Meclisi toplantıları her sene Tayyip Okiç, Talat Koçyiğit, Mücteba Uğur ve İbrahim Canan gibi merhum hadis hocalarına ithaf edilmiştir. Böylece bu toplantılar vesilesiyle hem söz konusu hocalarımız anılmış hem de Türkiye'deki ilmi çalışmalara yaptıkları katkılar nedeniyle talebeleri olarak kendilerine duyulan şükran hissi dile getirilmiştir.

Bahsettiğimiz hususlar dikkate alındığında Gerede Hadis Meclisi'nin özellikle genç katılımcılar için bir okul vazifesi gördüğü rahatlıkla anlaşılacaktır. Zira Gerede Hadis Meclisi'ne katılan yüksek lisans, doktora yahut doktora sonrası aşamasındaki genç ilim talipleri, burada alanlarıyla alakalı çok önemli bilgi ve yaklaşımları samimi/mesafesiz bir ortamda öğrenmiş, ayrıca alanlarında ihtisas yapmış genç-yaşlı diğer ilim adamlarıyla tanışma fırsatı yakalamışlardır.

Gerede'de bulunan Avni Akyol Öğretmenevi'nin ev sahipliğinde 2010 yılına kadar dokuz kez düzenlenen Gerede Hadis Meclisi'nin onuncusu 2011 yılında İstanbul'da TDV İslâm Araştırmaları Merkezi'nde (İSAM) gerçekleştirilmiştir. Öncekilerden farklı olarak sempozyum formatında uygulanan hatta uluslararası katılıma açılan bu son toplantı bir nevi Gerede Hadis Meclisi'nin kapanışı olmuştur. O yıldan itibaren Hadis Meclisi'nin artık Gerede'de değil, her sene

Türkiye'nin farklı illerindeki İlahiyat fakültelerinin bünyesinde gerçekleştirilmesine karar verilmiştir. Her ne kadar bundan sonra tertiplenecek olan toplantıların Gerede Hadis Meclisi'nin devamı olacağı düşünülse de ve bu kıymetli ilim adamları söz konusu toplantıya ilgilerini devam ettireceklerini belirtse de, her sene mekânın ve düzenleyicilerin değişmesi sebebiyle toplantı tabii olarak, diğer ilim dallarının gerçekleştirdiği zümre toplantıları şekline bürünmüştür.

Meclislerde konular seçilirken o güne kadarki hadis ilminin mevcut birikimi ile günümüz hadis çalışmalarının bu birikim içindeki yeri ve durumunun irdelenmesi öncelikli hedef olarak belirlenmiştir. Sözgelimi "Türkiye'de, İslam Âleminde ve Batı'da Hadis Çalışmaları", "Cumhuriyet Dönemi Hadis Çalışmalarında Yöntem ve Kaynak Sorunu", "Hadis İlminde Alan Sorunu", "Günümüzde Hadis Yorumu" gibi başlıklara bakıldığında bu hedef kendini belli etmektedir. Bunun yanı sıra isnad sistemi, hadis şerh geleneği, hadis ilminin diğer disiplinlerle ilişkisi gibi hadis ilminin geçmişten itibaren önem arz eden muhtelif yönlerinin ele alındığı toplantılar da yapılmıştır. Gerede Hadis Meclisi'nin müktesebatı hakkında fikir vermesi maksadıyla, bu meclislerde sunulan bildirilerin bir listesi aşağıda verilmiştir.

III. Gerede Hadis Meclisi'nde Sunulan Bildiriler

Gerede Hadis Meclisi oturumları görüntülü olarak kayda alınmasına rağmen, sunulan bildiriler, bunlar üzerine yapılan müzakereler ve bildirilere katkı mahiyetinde ortaya konan değerlendirmeler maalesef deşifre edilerek yayımlanmamıştır. Meclislerde ortaya konan kıymetli görüşlerin yazıya geçmemesi, tarihe mal olmaması ve kaybolmaya terk edilmesi, Gerede Hadis Meclisi'nin belki de en önemli eksikliği olarak zikredilmelidir. Bu hakikaten büyük bir kayıptır. Zira beyin fırtınası şeklinde geçen bu oturumlarda ortaya konan farklı yaklaşımların yazılı literatüre geçmesi halinde hadis araştırmacılarının çok farklı kazanımlar ve açılımlar elde edeceğini söylemek herhalde abartı olmaz. Sunulan bildirilerin bir kısmı hadis meclisindeki tartışmalar dikkate alınmak suretiyle gözden geçirilerek bazı dergilerde makale olarak yahut araştırmacıların bazı eserlerinde bölüm olarak yayımlanmıştır. Tespit edebildiğimiz kadarıyla Gerede Hadis Meclisi'nde sunulan yaklaşık seksen bildirinin sadece otuza yakını yayımlanmıştır. Toplam sayıyı dikkate aldığımızda bu sayının az olduğu söylenebilir. Yayımlanmamış bildirileri, özellikle de oturumlarda sunulan müzakere ve değerlendirmeleri dikkate aldığımızda önemli bir kayıpla karşı karşıya olduğumuz ortaya çıkar. Bununla birlikte sadece bu makalelerin kazanılmış olması bile Gerede Hadis Meclisi'nin hadis araştırmalarına bir katkısı olarak zikredilmelidir.

Aşağıda Gerede Hadis Meclislerinin programları ve bunlarda sunulan bildirilerin listesi sunulacaktır. Meclislerde sunulan bildiriler içinde yayımlanmış olanlar hakkında bilgi verilecektir. Son toplantı olan X. Gerede Hadis Meclisi İstanbul'da yapılmasına ve uluslararası sempozyum formatında

uygulanmasına rağmen Gerede Hadis Meclisi adını taşıdığı için burada zikredilmiştir.

A. Gerede Hadis Meclisi (20-21.07.2002)

Türkiye’de, İslam Âleminde ve Batıda Hadis Çalışmaları

1. Oturum: Türkiye’de Hadis Çalışmaları

Yavuz Ünal, *Türkiye’de Hadis Çalışmaları*.⁴

Mehmet Emin Özafşar, *Akademik Hadisçilik*.⁵

2. Oturum: Türkiye Dışında Hadis Çalışmaları

Mehmet Görmez, *İslam Âleminde Hadis Çalışmaları*.

Ali Dere, *Batıda Hadis Çalışmaları*.

3. Oturum: Türkiye’deki Hadis Çalışmalarının Geleceği⁶

B. Gerede Hadis Meclisi (20-21.07.2003)

Cumhuriyet Dönemi Hadis Çalışmalarında Yöntem ve Kaynak Sorunu

1. Oturum: Hadis İlimlerine Yönelik Çabalar

Yavuz Ünal, *Cumhuriyet Döneminde Hadis Usûl ve Tarihi Yazarlığı*.⁷

Abdullah Karahan, *Cumhuriyet Döneminde Yapılan Rical Çalışmalarının Değerlendirilmesi*.⁸

2. Oturum: Eleştirel Yaklaşımlar

Osman Güner, *Hadis Sistematiğine Yönelik Eleştiriler: Zâkir Kadiri Ugan Örneği*.⁹

Yavuz Köktaş, *Cumhuriyetin İlk Yıllarında Hadise Eleştirel Yaklaşım: Hüseyin Cahit Yalçın*.¹⁰

H. Musa Bağcı, *Celal Nuri İleri’nin Hâtemü’l-Enbiya Adlı Eserinde Peygamber Tasavvuru*.¹¹

4 Yavuz Ünal, “Cumhuriyet Dönemindeki Hadis Çalışmalarının Serencamı”, *İslami İlimler Dergisi*, 2007, c. 2, sy. 2, s. 229-248.

5 Yazarın daha önce bu konuyla alakalı yayımlanmış bir makalesi vardır: M. Emin Özafşar, “Hadis’in Neliği Sorunu ve Akademik Hadisçilik”, *İslâmiyât*, 2000, c. 3, sy. 1, s. 33-53.

6 Bu oturumda bildiri okunmamış, forum şeklinde herkes kendi düşüncesini sunmuştur.

7 Yavuz Ünal, “Cumhuriyet Döneminde Hadis Usulü ya da Usul Tarihçiliği Üzerine”, *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi [www.dinbilimleri.com]*, 2006, c. 6, sy. 2, s. 281-302.

8 Abdullah Karahan, “Türkiye’de Cerh ve Ta’dil ile Alakalı Yapılmış Çalışmalar”, *Uludağ Ün. İlahiyat Fak. Der.*, 2004, c. 13, sy. 2, s. 183-196.

9 Osman Güner, “Zakir Kâdirî Ugan’ın Hadis Sistematiğine Yönelik Eleştirilerinin Tahlil ve Tenkidi”, *Ondokuz Mayıs Ün. İlahiyat Fak. Der.*, 2004, sy. 17, s. 65-94.

10 Yazar tarafından kaleme alınmış olan *Hadis ve Yorum* adlı eserinde (İstanbul: İnsan Yayınları, 2011) son bölümünde bu bildiriden istifade edilmiştir.

11 H. Musa Bağcı, *Hadis Yazıları, Peygamber Tasavvuru, Tarih, Usul ve Kültür*, Ankara: Araştırma Yay., 2010 içinde yayımlanmıştır.

Ahmet Yıldırım, *Cumhuriyet Döneminde Hadis-Tasavvuf İlişkisi Bağlamında Yapılan Çalışmaların Değerlendirilmesi*.¹²

3. Oturum: Hadisleri Anlamaya ve Yorumlamaya Yönelik Çalışmalar

Cemal Ağırman, *Ahmed Naim'in Hadis Şerhçiliği*.¹³

Bünyamin Erul, *Kamil Miras'ın Şerh Yöntemi ve Kaynakları Üzerine*.

Erdinç Ahatlı, *Ahmed Davudoğlu'nun Şerh Yöntemi*.¹⁴

Salih Karacabey, *Cumhuriyet Döneminde Hadisleri Anlamaya Yönelik Çalışmalar*.

C. Gerede Hadis Meclisi (17-18.07.2004)

Hadis İlminde Alan Sorunu

1. Oturum:

Osman Güner, *Sened ve Rical Birikiminin Tahlili ve Aktüel Değeri*.¹⁵

Ayhan Tekineş, *Sosyal Bilimlerde Zaman Tasavvuru ve Geçmiş Bugüne Bağlayan Köprü Olarak İsnad Silsilesi*.¹⁶

2. Oturum:

Ayşe Esra Şahyar, *Kütüb-i Sitte Özelinde Hadis Kaynaklarının Önemli Bir Özelliği ve Doğru Okunmaları Üzerine*.

Yavuz Ünal, *Klasik Hadis Usulü Kaynaklarının Yapı Analizi ve Hadis Usulünde Yenilenmenin İmkânı*.

Hüseyin Hansu, *Hadis İstilahlarının Gelişim Süreci: Mütevatir Örneği*.¹⁷

3. Oturum:

Yavuz Köktaş, *Hadis İlminde Metin Eksenli Birikimin Mahiyeti ve Güncelleştirilmesi*.¹⁸

Mehmet Emin Özafşar, *Hadis İlminde Metin Eksenli Birikimin Mahiyeti ve Güncelleştirilmesi Sorunu*.

12 Ahmet Yıldırım, "Cumhuriyet Dönemi Hadis-Tasavvuf İlişkisiyle İlgili Yapılan Çalışmaların Kaynak ve Metot Açısından Kitiği", *Tabula Rasa*, 2004, sy. 10, s. 203-225.

13 Cemal Ağırman, "Tecrid-i Sarih'in İlk Üç Cildi Bağlamında Ahmed Naim'in Çeviri Metodu, Şerhçiliği, Kaynak Kullanımı ve Bazı Görüşleri", *Marife*, 2005, sy. 2, s. 125-151

14 Erdinç Ahatlı, "Türkiye'de Hadisi Anlama Çalışmaları: Ahmed Davudoğlu ve Müslim Şerhi Örneği", *Hadis Tetkikleri Dergisi*, 2005, c. 3, sy. 1, s. 73-89.

15 Osman Güner, "Rical Tenkidi Sisteminin Temel Karakteristiği ve Aktüel Değeri". *Hadis Tetkikleri Dergisi*, 2004, c. 2, sy. 1, s. 127-137.

16 Ayhan Tekineş, *Geleneğin Altın Zinciri: Bilgi Aktarım Yöntemi Olarak İsnad*, İstanbul: Ensar Neşriyat, 2006.

17 Ayrıca bkz. Hüseyin Hansu, "Notes On The Term Mutawâtir And Its Reception In Hadith Criticism," *Islamic Law and Society*, 2009, vol. 16, issue 3/4, p. 383-408.

18 Yavuz Köktaş, "Hadis İlminde Metin Eksenli Birikimin Mahiyeti ve Güncelleştirilmesi", *Hadis Tetkikleri Dergisi*, 2007, c. 5, sy. 2, s. 145-156.

4. Oturum:

Yusuf Suiçmez, *Ref Probleminin Doğuşu Gelişimi ve Boyutu*.¹⁹

Fikret Karapınar, *Erken Dönem Sufi Söyleminde Hadis Olgusu*.²⁰

D. Gerede Hadis Meclisi (23-24. 07. 2005)

Hadis ve Diğer Disiplinlerle İlişkisi

1. Oturum: Hadis Kur'an ve Hadis-Fıkıh İlişkisi

Ahmet Keleş, *Hadis-Kur'an İlişkisi*.

Bünyamin Erul, *Siret, Tarih ve Tabakat Kitaplarının Hadis İlmi ile İlişkisi*.²¹

Ömer Özpınar, *Teşekkül Sürecinde Hadis-Fıkıh İlişkisi Üzerine*.²²

2. Oturum: Tasavvuf ve Hadis-Kelam İlişkisi

Ahmet Yıldırım, *Kaynak Olma ve Yorum Açısından Hadis Tasavvuf İlişkisi*.

Nuri Tuğlu, *Kelam İlmi ve Hadis Münasebeti*.

Ahmet Ürkmez, *Hadis-Ahlak İlişkisi*.

3. Oturum: Hadis-Tarih İlişkisi

Ali Çelik, *Hadis İlminin Tarih İlmiyle Olan İlişkisi Üzerine*.

Özcan Hıdır, *Hadis-Dinler Tarihi İlişkisi -İsrâiliyyât-Hadis İlişkisi Özelinde*.

4. Oturum: Hadis-İnsan Bilimleri İlişkisi

Burhanettin Tatar, *Hadis Araştırmalarında Zımnî Bilginin İşlevi*.

Ayhan Tekineş, *Hadis İlimleri/Ulûmu'l-hadîs ve Coğrafya*.

Mustafa Ertürk, *Hadis Felsefe İlişkisi*.²³

E. Gerede Hadis Meclisi (22-23.07.2006)

Toplumsal Hayatta Hadis

1. Oturum: Eğitim ve Din Hizmetlerinde Hadis

H. Musa Bağcı, *Medrese Eğitiminde Hadis Birikimi –Diyarbakır Örneği*.²⁴

Habil Nazlıgül, *Din Görevlilerinin Hadis Bilgisi ve Hadis Kullanımları – Kayseri Örneği*.

19 Yusuf Suiçmez, "Hadiste Ref Problemi", *İslamiyat*, 2007, c. 10, sy. 2, s. 123-146.

20 Fikret Karapınar, "İlk Devir Süfîlerin Hadis Birikimleri", *Marife*, 2007, sy. 2, s. 37-55.

21 Bünyamin Erul, *Siret Tedkikleri*. Ankara: Otto Yay., 2013 içinde bir bölüm olarak yayımlanmıştır.

22 Ömer Özpınar, "Teşekkül Sürecinde Hadis-Fıkıh İlişkisi Üzerine", *Selçuk Ün. İlahiyat Fak. Der.*, 2005, sy. 20, s. 129-150.

23 Mustafa Ertürk, "Muhaddislerin Felsefi İlimlere Bakışları ve Filozof Muhaddisler (Hadis İlminde Yeni Bir Kavram Denemesi)", *İstanbul Ün. İlahiyat Fak. Der.*, 2007, sy. 16, s. 59-83.

24 H. Musa Bağcı, "Medrese Eğitiminde Hadis Birikimi: Diyarbakır Örneği", *e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi [www.e-sarkiyat.com]*, 2009, sy. 1, s. 45-59.

Mehmet Bilen, *Din Görevlilerinin Hadis Birikimleri –Isparta Örneği*.²⁵

2. Oturum: Kitle İletişim Araçları ve Hadis

Yavuz Köktaş, *Kitle İletişim Araçlarında Hadis Kültürü: Türkiye Gazetesi Örneği*.

İbrahim Hatipoğlu, *Türkiye’de Akademik Hadis Dergiciliğin Geçmişi ve Geleceği Üzerine Mülahazalar*.

Abdülvahap Özsoy, *İnternette Hadis*.

3. Oturum: Kitle Kültürü ve Mimaride Hadis

Yavuz Ünal, *Tarih Boyunca Kitle Kültürünü Oluşturmada Hadis*.

Bünyamin Erul, *Mimari Eserlere Nakşedilen Hadisler Üzerine*.

Hayati Yılmaz, *Türkçe İnternet Sitelerinde Hadis: İçerik, Sunum ve Nitelik Analizi*.²⁶

4. Oturum: Konulu Hadis Projesi

Mehmet Görmez, *Konulu Hadis Projesine Duyulan İhtiyaç*.

Mehmet Emin Özafşar, *Projenin Kapsamı ve Çalışma Yöntemi*.

Yavuz Ünal, *Projenin Teknik Altyapısı*.

F. Gerede Hadis Meclisi (28-29. 07. 2007)

Hadiste Şerh Geleneği

1. Oturum: Hadis Şerhinin Doğuşu ve Gelişimi

Zişan Türcan, *Hadiste Şerhin Ortaya Çıkışı ve Tarihsel Gelişimi*.²⁷

Mehmet Bilen, *Şarihin Donanımı*.

2. Oturum: Hadis Şerhinin Kaynakları ve Şerhi Etkileyen Faktörler

Ömer Özpınar, *Hadis Şerhlerinin Kaynakları: Rivayetler, Edebiyat ve Tarih Kaynakları*.²⁸

25 Mehmet Bilen, “Din Görevlilerinin Hadis Bilgileri Üzerine”, *İslami İlimler Dergisi*, 2007, sy. 2, s. 81-104.

26 Hayati Yılmaz, “İçerik, Sunum ve Nitelikleri Bakımından Türkçe İnternet Sayfalarında Hadis”, *Sakarya Ün. İlah. Fak. Der.*, 2007, sy. 16, s. 63-76.

27 Bu çalışma yazarın doktora tezi ile alakalı olup henüz tez tamamlanmadan sunulmuştur. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde 2008 yılında tamamlanan “Hadis Literatüründe Şerh Geleneği ve Özellikleri” adlı bu tez, 2011 yılında *Hadis Serh Geleneği-Doğuşu Gelişimi ve Dönüşümü* adıyla yayımlanmıştır (Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2011). Yazarın konuyla alakalı bir de makalesi bulunmaktadır. “Hadis Şerhçiliğinin Doğuşu ve Gelişimi”, *Hitit Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi [Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi]*, 2009, c. 8, sy. 16/2, s. 101-133) başlıklı bu makale de araştırmacının Gerede’de sunduğu bildiriyle yakın bir muhtevaya sahiptir.

28 Ömer Özpınar, “Hadis Şerhlerinde Hadis Kaynaklarının Kullanımı”, *Selçuk Ün. İlahiyat Fak. Der.*, 2008, sy. 25, s. 51-86.

Hüseyin Kahraman, *Şerhi Etkileyen Faktörler: Mezhep ve Eğilimler*.²⁹

3. Oturum: Yorumun Sınırları ve Şarihlerde Tenkit

Bünyamin Erul, *Hadis Yorumunun Sınırları*.

İsmail Hakkı Ünal, *Şarihlerde Hadis Tenkidi*.

4. Oturum: İrfani Yorum ve Şerhlerdeki Tartışmalar

Fikret Karapınar, *Sûfi Yorumun Katkıları, Özgünlüğü, Mahzurları ve Kuralları*.³⁰

Talat Sakallı, *Tartışma Platformu Olarak Şerh Edebiyatı*.

G. Gerede Hadis Meclisi (19-20. 07. 2008)

Modern Dönem (XVIII-XIX. Yüzyıl) Hadis Yorumu

1. Oturum: Modern Dönem Hadis Yorumu: Literatür

Muhittin Düzenli, *Hind Altkıtası ve Mağrib Bölgesi'nde Modern Dönem Hadis Yorumu*.

Nimetullah Akın, *Mısır ve Afrika'da Hadis Yorumu*.

2. Oturum: Modern Dönem Hadis Yorumu: Karakteristik

Osman Oruçan, *Tarih Boyunca Hadislerin Anlaşılması ve Yorumlanmasında Pozitif Bilimlerin Etkisi*.³¹

Kadir Gürler, *Hadis Yorumu: Bir Meşrulaştırma Aracı-Türk Modernleşmesi Örneği*.

3. Oturum: Konulu Hadis Projesi: Medya Yansımaları

Soner Gündüzöz, *Konulu Hadis Projesi Medya Yansımaları*.

4. Oturum: Konulu Hadis Projesi Yeni Bir Yorum Tarzı mı?

H. Gerede Hadis Meclisi (18-19. 07. 2009)

Günümüzde Hadis Yorumu

1. Oturum: Şerhten Yorumla Geçiş: Değişenler-Değişmeyenler

Mehmet Görmez, *Günümüzde Yorum Olgusu*.

2. Oturum: Günümüzde Yorum ve Ötesi

Erdoğan Ahatlı, *Eleştirel Yorum, Aşırı Yorum, İdeolojik Yorum, Oryantalist Yorum*.

29 Hüseyin Kahraman, "Hadis Şerhinde Mezhep Faktörü", *Usûl: İslâm Araştırmaları*, 2007, sy. 7, s. 7-34.

30 Fikret Karapınar, "Rivâyetlerde İşâri Yorum", *Hadis Tetkikleri Dergisi*, 2007, c. 5, sy. 2, s. 89-104.

31 Osman Oruçan, "Hadislerin Anlaşılması ve Yorumunda Bilimsel Verilerin Kullanımı Üzerine", *International Journal of Science Culture and Sport [www.icsjournal.com]*, July 2014, Special Issue 1, s. 397-414.

3. Oturum: Yorumda İlke ve Yöntem Arayışları.

İsmail Hakkı Ünal, *Yorumda İlke ve Yöntem Arayışları*.

4. Oturum: Açık Oturum:

Modern Dönem Hadis Yorumunun Problemleri

I. Gerede Hadis Meclisi (17-18. 07. 2010)

İsnada Dair Modern ve Geleneksel Yaklaşımlar

1. Oturum: İsnadın Tarihçesi

Ayhan Tekineş, *İsnad Sisteminin Doğuşu ve Erken Dönem Evresi*.

Hüseyin Hansu, *İsnadlı Rivayetlerin Bilgi Değeri*.

2. Oturum: İsnadın Güvenilirliği

Kadir Gürler, *İsnad Değerlendirmelerinde İçtihat ve Subjektiflik Meselesi*.

Emin Aşıkkutlu, *İslam Âleminde ve Türkiye'de İsnada Dair Çalışmalar*.

3. Oturum: Günümüzde İsnad Çalışmaları

Bekir Kuzudışli, *Oryantalistik İsnad Çalışmaları ve Modern Yaklaşımlar*.

Halis Aydemir, *Rivayetlerin Olasılığı Kuramı (İsnad Modelleri)*.³²

4. Oturum: İsnad ve İlgili Çalışmalara Dair Problemler ve Çözüm Önerileri

J. Gerede Hadis Meclisi (10-11 Aralık 2011)

Hadislerde Metin ve Muhteva Tahlili

1. Oturum: İslâm Âleminde ve Batı Dillerinde Metin Tenkidi Çalışmaları

Enbiya Yıldırım, *Türkiye'de Metin ve Muhteva Tenkidi*.

Abdülcebbar Saîd, *Dirasat nakdi'l-mutun li'l-ehadis ve muhtevâhâ fi'l-âlemi'l-arabi: Ru'ye nakdiyye (Arap Âleminde Metin Tenkidi Çalışmaları: Eleştirel Bir Bakış)*.

Andreas Görke, *Matn Criticism in Western Studies of Hadith (Batı'daki Hadis Çalışmalarında Metin Tenkidi)*.

2. Oturum: Bazı İslâm Bölgelerinde ve Mezheplerinde Hadis Tenkidi

Habeed Rahman İbramsa, *Malezyalı Âlimlerin Hadis Metnine Yaklaşımı*.

Haydar Hubbullah, *Cuhudu nakdi'l-ehadis inde'l-İmamiyye (Şia'da Hadis Tenkidi)*.

3. Oturum: Metnin Sübutu ve Rivâyetin Seyri

Salahuddîn İdlibî, *İhtilâfu turuki'r-rivayât raf'an ve vakfen fi dav'i*

32 Halis Aydemir, "Hadis Rivâyet Sisteminde Râvi Modelleri", *Hadis Tetkikleri Dergisi*, 2007, c. 5, sy. 1, s. 85-100; a.m.f., "İsnad Models in the System of Transmission of Hadith and Their Evaluation According to the Probability of Narrations Theory", *Hadis Tetkikleri Dergisi*, 2009, c. 7, sy. 1, s. 29-54.

kavâidi'l-i'âl ve nakdi'l-metn (Rivayetlerde Merfû Mevkûf İhtilafı ve Metin Tenkidi).

Yâsir Şimâlî, *eş-Şübh beyne'l-mütûn ve eseruhû fi nakdi'l-ehadis (Metinlerin Hadise Benzeyip Benzememesi ve Metin Tenkidindeki Rolü).*

Yusuf Suiçmez, *Metinlerin Sübûtunda Ziyâdetü's-sika Meselesi.*

4. Oturum: Muhteva Tahlili, Metnin Delâleti, Metin-Olgü İlişkisi

Mehmet Özşenel, *Ebû Yûsuf'ta Muhteva Tenkidi Düşüncesi ve Dayanakları.*

Halis Aydemir, *Metnin Anlaşılmasında Tebvîb ve Tasnifin Rolü: Ibn Hibbân'ın et-Tekâsim ve'l-envâ Örneği.*

Suat Koca, *Hadis ve Kültürel Bağlam: Mesh/Metaformoz Konulu Bir Sahihayn Rivâyeti Çerçevesinde.*

5. Oturum: Metin İnşasının İmkânı ve Yöntemi

Ayşe Esra Şahyar, *Sünen-i Nesâi'de Metin İnşa ve Tahkik Yöntemleri.*

Selçuk Coşkun, *Metin İnşasının Teorik ve Pratik Problemleri Üzerine Bazı Mülâhazalar.*

Ali Kuzudişli, *Rivâyetlerde Sarmal Özellik.*³³

6. Oturum: Değerlendirme

Sonuç

Kendine has tarzı, üslubu ve sağladığı başarı ile Türkiye'deki hadis araştırmalarına farklı bir hava getiren Gerede Hadis Meclisi'nin, Türkiye'deki hadis araştırmaları hatta genel anlamda Türkiye'deki ilahiyat araştırmaları açısından önemli bir tecrübe olduğunda şüphe yoktur.

Özellikle düzenleyici ve katılımcıların amatör bir ruhla meclislere iştirakleri, hadis meclislerinde samimi ve özgür bir havanın hâkim olmasını sağlamıştır. Bu ise ülkemizdeki akademik ortamlarda pek şahit olamadığımız ender bir durumdur.

Bu özgür ve samimi ortam ülkemizde gelenekçi ve modernist diye bilinen anlayış sahiplerinin birbirlerini daha yakından tanımalarına, birbirlerine karşı çekincelerinin bir nebze de olsa giderilmesine, aralarındaki mesafenin kapanmasına ve görüşlerindeki taassupları fark edip onları makul seviyelere çekmelerine vesile olmuştur.

Gerede Hadis Meclisi özellikle buraya iştirak eden gençler için bir okul vazifesi görmüş, birçok genç ilim adamı alanlarıyla alakalı önemli bilgileri

³³ Ali Kuzudişli, *Rivâyetlerde Sarmal Özellik*, İzmir: Tibyan Yay., 2012.

öğrenerek ve ilim adamlarıyla tanışarak burada bilgi, görgü ve tecrübelerini artırmışlardır.

Gerede Hadis Meclisi'nde sunulan bildirilerin ve oturumlarda yapılan konuşmaların video kayıtları alınmış olmasına rağmen kitap halinde yayımlanmamış olması büyük eksikliklerdir. Sunulan bildirilerin bir kısmı daha sonra bilimsel dergilerde makale olarak yayımlanmış olmakla bildiriler üzerine yapılan ve en az bildiriler kadar önemli olan değerlendirmeler ve müzakereler eksik kalmaktadır.

Bu faydalı faaliyetin on yıl gibi bir zaman neticesinde tam belli bir seviyeye gelmişken sona ermesi üzücüdür. Bu formatta toplantıların özelde hadis genelinde tüm alanlarda düzenlenmesi en büyük temennimiz ve beklentimizdir.

Cumhuriyet Türkiye'si Akademik Hadis Araştırmalarında Önemli Bir Açılım: Gerede Hadis Meclisi

Abdullah KARAHAN

Özet

Gerede Hadis Meclisi adıyla anılan toplantılar dizisi Türkiye'deki hadis akademisyenlerinin bir araya gelerek alanlarındaki problemleri tartıştıkları bir platformdur. Yapısı ve uygulanış tarzı itibarıyla Türkiye'deki ilahiyat çalışmalarına örneklik teşkil edecek nitelikler taşıdığı için bu tecrübenin akademik çevrelere tanıtılması ve muhtelif açılardan değerlendirilmesi başka çalışmalara ışık tutacağı için önemlidir. Böyle bir amaca matuf olarak kaleme alınan bu makalede Gerede Hadis Meclisi'nin kendine has özellikleri, Türkiye'deki hadis araştırmaları içindeki yeri ve bu meclislerde ele alınan konular incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hadis, Türkiye'de Akademik Hadisçilik, Gerede Hadis Meclisi.

An Important Step in the Evolution of Academic Hadith Studies in Turkey: Gerede Meetings

Abdullah KARAHAN

Abstract

Meetings entitled "Hadith Majlis of Gerede" is a platform through which scholars of hadith in Turkey meet and discuss the problems of their field. With its various special features, this experience can be regarded as the epitome of theological studies in Turkey and deserves to be introduced to a larger academic circle from various perspectives. This paper aims at studying the special features of Hadith Majlis of Gerede, its place amongst hadith studies in Turkey and the issues discussed in its various sessions.

Keywords: Hadith, Hadith Scholarship in Turkey, Hadith Majlis of Gerede.

